

Starožitnosti

Bohumil Matějovský

Vlastně toho starého muže nechtěl zabít. Ale stalo se.

Původní plán byl dostat se do jeho bytu v době, kdy nebude doma. Jenomže ten dědek byl doma snad pořád. Pouze přes poledne si občas odskočil pro nákup, ale v tu dobu se Dušan do jeho bytu vloupat nemohl. Za denního světla to bylo příliš nebezpečné. Musel to udělat tak, aby neriskoval žádné svědky. Takže nejlépe v noci, kdy je každý doma a ulice zejí prázdnotou.

Cestu, kudy proniknout do bytu, měl už také vymyšlenou.

Vlastně to měl vymyšlené všechno.

Jak nezanechat stopy. Jak potom naložit s kořistí, aniž by tím na sebe upozornil.

Chtěl zbohatnout ale ne jít za mříže.

Do bytu se dostal přes střechu staré kůlny a pak pár metrů vzhůru po hromosvodu. Za tmy ho nikdo vidět nemohl a především – starý muž nechával okno, podél něhož hromosvod vedl, přes léto stále otevřené. Byl si zřejmě příliš jist tím, že tak vysoko by se k němu nikdo nedostal.

Když lezl Dušan oknem do setmělé místnosti, snažil se nedělat hluk.

Věděl, že během rabování v bytě se starý muž asi stejně probudí. Tolik starožitností se přece nedalo odnést, aniž by se přitom nezpůsobil nějaký hluk. Dědek se určitě vzbudí. Lidé v jeho věku mívají dost slabé spaní.

Toho dědka přinejhorším omráčím, rozhodl se už ve chvíli, kdy se pro tuhle loupež rozhodl.

Ale musím to udělat tak, aby mne ani na okamžik nezahlédl. Aby ani na jedinou vteřinu nespátril moji tvář. Takže ho budu muset praštit zezadu, aby nic netušil.

Nesmím udělat žádnou chybu, na kterou by mě mohli dostat.

Nesmím to zpackat.

Jenomže pak se to všechno zvrtilo.

Ten dědek ještě nespal. Zničehonic se objevil v místnosti a rozsvítil.

„Co tu chcete! Kdo jste!“ vydechl polekaně a na okamžik zavrával na svých stářím zesláblých nohách.

Dušan na nic nečekal. Jednal okamžitě a impulzivně. Vyrazil dopředu a tvrdým úderem srazil starce k podlaze.

Jenomže to nestačilo.

Ten muž se snažil po čtyřech dostat do bezpečí, pokoušel se doplazit ke dveřím a hystericky přitom řval.

Jeho křik musel být slyšet snad až na periferii města.

Dušan byl šílený hrůzou.

Takhle to přece být nemělo.

Popadl kovový svícen, který stál na stolku u zdi a jediným úderem do hlavy starce umlčel.

Už navždy.

Bezvhládné tělo zůstalo ležet na podlaze a kolem hlavy se začala zvolna rozrůstat kaluž jeho krve.

To ticho, které v tu chvíli nastalo, bylo náhle strašnější, než starcův křik o pomoc.

Nejprve zhasl světlo a pak se zatajeným dechem naslouchal.

Bál se, aby ten předchozí hluk nepřivolal nežádoucí pozornost.

Všude kolem byl však klid.

Prostorem zaznělo odbíjení kyvadlových hodin. Hodin, které jejich majitel už nikdy neuslyší.

Pak se odkudsi zdálky ozval nějaký opilecký řev. Parta kamarádů z mokré čtvrti táhla noční ulicí a dávala o sobě patřičně vědět.

Oddychl si.

Pokud křik toho dědka někdo opravdu zaslechl, může si teď myslet, že to byli ti opilci.

Určitě je to všechno v suchu.

Sklonil se k bezvládnému tělu a posvítil si přitom baterkou.

První pohled ho ujistil, že ten stařec to má už za sebou. Hrana svícnu mu prorazila lebku, ta rána vypadala vskutku děsivě.

Raději rychle odvrátil pohled.

Ne. Nechtěl ho zabít, ale neměl na vybranou.

Kdyby ten stařec zůstal ležet v posteli, kdyby se tady nemotal, kdyby tolik neřval...

Ted' byl však čas jednat a rychle vypadnout.

Začal šmejdit po bytě a shromažďovat do tašky všechny cenné věci.

Sošky. Dýku vykládanou perletěmi. Pozlacené misky.

Ten stařec byl zkušený sběratel, všechny starožitnosti, které tu měl, musely mít velkou cenu. Říkalo se, že je kdysi skupoval po aukcích a že každý kousek měl hodnotu v řádech desítek tisíc korun. Snad proto se Dušan příliš nezdržoval zkoumáním jednotlivých kousků. Jejich hodnotu stejně nedokázal posoudit a tak spoléhal na skutečnost, že každý z těch artefaktů je bezpochyby vzácný a bude dobře prodejný.

Když měl tašku plnou, naposledy se rozhlédl po setmělé místnosti.

Pak si dodal odvahu a znovu posvítil na nehybné tělo na podlaze.

Nenechal jsem tu nic, podle čeho by mne mohli najít, ujistil se naposledy.

Žádné otisky. Žádné svoje osobní věci.

Dokonce i ten svícen, kterým starce usmrtil, měl už v brašně. Nemusel mít kdovíjakou hodnotu, ale byla to vražedná zbraň a tu tady nechat nemohl.

S tlukoucím srdce pak chvíli postával u dveří a naslouchal.

S tak těžkým břemenem už oknem odejít nemohl. Musel byt opustit dveřmi.

Na venkovní chodbě byl klid.

Jak si už předem zjistil, v tomhle domě bydlely ještě další dvě rodiny. Byty však měly poměrně silné zdi a tak starcův výkřik zřejmě opravdu nikdo neslyšel.

Když opouštěl dům a vyšel na ulici, spatřil v dálce siluety hulákajících opilců.

Chraptivými hlasy probírali stav světa a svou narůstající žízeň.

Vydal se raději opačnou stranou.

Všechny ty předměty pak ukryl doma do skříně.

Neměl v úmyslu hledat nějaké důmyslné skrýše někde mimo domov. Žádný sklep, půda nebo zemljanka někde v lese. Byl přesvědčen, že nejbezpečnější úkryt je u něho doma.

Nikdo k němu nechodil. Žil sám a s kamarády se příležitostně stýkal jen v barech nebo na fotbalových zápasech.

Taky věděl, že musí pár měsíců počkat, než začne starožitnosti prodávat na černém trhu. A určitě je nebude prodávat tady ve městě ani v blízkém okolí. Zajede s nimi někam dál, aby znesnadnil případné pátrání. Nejspíš do Prahy. Ta je na takové obchody dostatečně velká a anonymní.

Když teď ukládal všechny ty předměty do skříně, bral je postupně do ruky, zkoumal je a snažil se odhadnout jejich cenu.

Ale nevyznal se v tom.

Věděl jen, že kromě materiální ceny zde hraje hlavní roli cena *historická*. Ta bude zřejmě rozhodující. V každém případě bylo jasné, že kdyby každý z těch předmětů prodal za minimální cenu pěti tisíc korun, dalo by to dohromady slušnou částku.

Ale pět tisíc za každý kousek je málo. Za ten risk, který musel podstoupit, si zaslouží větší výdělek.

Věřil, že zlatá vrstva na předmětech je skutečně *zlatá*, že to není jen nějaká napodobenina, nějaké mizerné kočičí zlato.

Taky mu nešlo do hlavy, proč měl ten dědek všechny starožitnosti tak volně přístupné, nezabezpečené.

Asi proto, aby měl ty skvosty pořád na očích. Aby se jimi mohl po celé dny kochat.

Kdy se mu do ruky dostal svícen se zbytky zaschlé krve a chomáčkem vlasů přilepeným na spodním okraji, na chvíli se mu udělalo mdlo.

Znovu se mu vybavila ta prasklá lebka starce.

Jakoby si teprve teď uvědomil, co vlastně provedl.

Co stane, pokud mne vypátrají, pomyslel si.

Dlouhé a dlouhé roky vězení.

Zkažené nejlepší roky života.

Ale ne. Nepřijdou na mě. A za pár měsíců případ odloží, protože se jim nahromadí desítky dalších. Nebudou se smrtí nějakého osamělého starce zabývat donekonečna.

Svícen nakonec důkladně okartáčoval pod proudem horké vody a přidal jej do skříně k ostatním starožitnostem.

Druhý den si koupil noviny a hledal v nich případnou zprávu, která by poukazovala na jeho zločin.

Ale neobjevil nic.

Bylo to zřejmě příliš brzy. Krátká zmínka o jeho činu se však objevila v novinách o den později.

...Neznámý pachatel přepadl, zabil a oloupil osamělého sběratele starožitností...

Když to četl, srdce mu tlouklo vzrušením.

Žaludek mu sevřela svíravá tíseň.

Znovu se zamyslel, jestli někde neudělal chybu a nenechal na místě činu nějakou stopu. Doufal že ne.

Pak se mu znovu vybavilo to bezvládné lidské tělo na podlaze. Ta rozbitá hlava. Šedivé vlasy ulepené od krve.

Je to vlastně tak snadné, někoho zabít, pomyslel si udiveně.

Ten stařec měl svoji minulost, svůj životní příběh, své vzpomínky, dobré i špatné vlastnosti... a pak stačila jediná rána svícem a je po všem.

Je to jeho vina, pomyslel si nakonec. Neměl tam na mě takhle vlítnout. Kdyby spal... kdyby nebo ještě lépe, kdyby nebyl pořád jen doma, kdyby občas někam odjel, mohlo to být všechno jinak.

Znovu si přečetl novinový článek.

Neznámý pachatel... píšou neznámý pachatel... a tak to taky zůstane, pomyslel si nakonec.

Přesto ho ta zpráva poněkud rozhodila.

Věděl, že se v příštích dnech bude děsit představy, že na jeho dveře začnou bušit policisté.

Tak se rozhodl zajít na pivo.

Přijít na jiné myšlenky.

„A já ti říkám, že Sparta jim nakope zadek,“ prohlásil rezolutně Sam a bouchl pěstí do stolu. „Už v poločase bude rozhodnuto.“

„Neměl bys číst tolik pohádek, v tvym věku,“ zachechtal se Karel a sáhl po oroseném půllitru.

Dušan jen poslouchal a usmíval se.

Přesně tohle potřeboval.

Kamarády kolem sebe. Hluk. Kouř cigaret. Cinkot sklenic a mincí, sypajících se z nedalekého herního automatu. Tady jeho mozek dokázal konečně vypnout.

Bylo mu jedno, o čem se jeho kamarádi baví. Byl dnes ochoten poslouchat jakékoli nesmysly, jen když přitom mohl zapomenout na ten strašný pohled: na rozšklebenou lebku a svícen s přilepeným chomáčkem krvavých vlasů.

Pak k nim přisedl místní štamgast Rony.

Věděl o všem, co se kde ve městě šustlo a přicházel vždy se zaručenými zprávami. Rád se nechal poslouchat a ještě raději si od vděčných posluchačů nechával platit nějaké to pivko navíc.

Ted' však Dušana doslova šokoval.

„Hele... to už jste slyšeli? Že někdo zamordoval starýho Pateru?“

Obrátili k němu alkoholem omámené pohledy.

„Jakýho Pateru?“

„Toho starožitníka, přece. Vyhlášeněj sběratel umění. Teda, osobně ho neznám, ale hodně jsem o něm slyšel. Měl prej doma spoustu vzácnejch krámů, tak ho někdo vybral a rovnou mu přitom vytloukl duši z těla.“

Dušan se snažil nedat najevo svoji nervozitu a tak rychle sáhl po půllitru a pomaloučku a dlouze z něj upíjel.

„O žádnym Paterovi jsem nikdy neslyšel,“ zavrtěl hlavou Karel.

„Ani já ne,“ přidal se Sam.

Dušan odložil půllitr a jen zavrtěl hlavou na znamení, že ani jemu tohle jméno nic neříká.

„Hele... ten chlap měl u sebe věci, který byly prokletý,“ rozpovídal se Rony. „Řekl mi to jeden chlápek, kterej toho dědka dobře znal. Všechny ty kousky, co měl doma nasbíraný, přinášely smůlu. Předchozí majitelé prej pokaždý záhadně umřeli. Původně to patřilo nějakýmu židovi, kterej vyhasnul v koncentráku... pak to měl nějakej esesman a toho po válce pověsili... pak se to dostalo k nějakýmu příbuznýmu toho mrtvýho žida a ten po pár letech skočil z nějakýho mostu, prej mu zničehonic hráblo... nakonec se to nějakejma cestama dostalo až k tomuhle Paterovi a toho předevěřem někdo zamordoval. Dobrý, ne?“

„To jsou jen kecy,“ mávl Karel rukou. „Pohádky. Žádněj Patera mě nezajímá... mě zajímá, jak dostane Sparta nakopáno,“ zašklebil se.

„Nakopáno dostanete vy, protože jste amatéři,“ reagoval okamžitě Sam.

Znovu se strhla hádka o budoucím výsledku sportovního klání.

Ale Dušan už nic nevnímal.

Zatracenej Rony, pomyslel si nervózně. Takhle mě rozhodit. Takovejma kecamá.

A to jsem se sem přišel uklidnit.

Nakonec se vymluvil, že má ještě nějakou práci, zaplatil a zamířil domů.

Na čerstvém vzduchu zalapal po dechu.

Pak si třesoucíma rukama zapálil cigaretu.

Když se vrátil domů, čekal ho šok.

Skříň s ukradenými starožitnostmi byla otevřená a všechny předměty byly vysypané na podlaze.

V té chvíli by se v něm krve nedořezal.

Věděl bezpečně, že skříň byla zamčená, když odcházel a všechny ty věci byly navíc uložené ve velké papírové krabici.

Klíč objevil v zásuvce, tam, kde jej uložil.

Jak se mohla skříň sama otevřít a ty věci se vysypat z krabice na podlahu? Určitě jsem ji zamykal. Stoprocentně.

Napadla ho šílená myšlenka: už o mně vědí. Byli tady a prohrabali to.

Jenže si okamžitě uvědomil, že je to naprostý nesmysl.

Kdyby tady byla policie a objevila tyhle věci, nenechala by je takhle válet po zemi. Zabavila by je a zároveň by si odvedli i jeho. Počkali by si tu na něj.

Navíc vstupní dveře do bytu byly zamčené. Okna zavřená.

Jak by se tedy dostali do bytu?

Zkoušel ještě vymyslet, jak se to všechno mohlo stát, ale na nic nepřišel.

Skříň se prostě nějakým záhadným způsobem otevřela a ty věci se vysypaly ven.

Ještě chvíli tam jenom tak stál a díval se na ten nepořádek.

Nesmí se tím nechat rozhodit.

Musí udržet nervy na uzdě. Bude to dobrý. Všechno bude dobrý. Brzy si přijdu na pěkný prachy. A pak si budu užívat.

Uložil věci zpátky do skříně a šel si udělat pořádné silné kafe.

V noci pak nemohl dlouho usnout.

Představa, že brzy ráno musí vstávat do práce, mu taky příliš klidu nedodala. V poslední době nad tím hodně přemýšlel.

Vstávat na pátou a hnát se někam, kde si vydělá sotva na přežití. Dozvídat se, jak si ti nahoře rozdělují načerno statisíce a miliony, zatímco on musí vyjít s dvanácti tisíci na měsíc.

Proto musel tu věc udělat.

K čemu by tomu dědkovi bylo takový bohatství, zdůvodňoval si to v duchu sám pro sebe. Za chvíli by to s ním tak jako tak seklo...

Obrátil se na druhý bok a snažil se konečně usnout.

Jenomže pak cosi zaslechl.

Takový kovový zvuk. Jako když někdo zatřeše zásuvkou příborníku.

Ten zvuk ale přicházel od skříně.

Vyděšeně se posadil.

Se zatajeným dechem naslouchal – zvuk se však už znovu neozval.
Na chvíli rozsvítil.
Skříň byla zavřená.
Jsem přetaženej, pomyslel si. Bylo toho na mě ty poslední dny moc.
Musím bejt v klidu... musím bejt v klidu...
Zhas světlo l a znovu ulehl.
Teprve krátce po půlnoci ho konečně přemohl spánek.

V práci se nedokázal soustředit.

Stále mu nešla z hlavy ta podivná příhoda se starožitnostmi. Vždyť tu skříň přece určitě zamkl. Ale i kdyby se sama od sebe otevřela... kdyby zámek prostě zničehonic povolil... jak by se mohla zároveň převrátit celá krabice s těmi věcmi, které se pak do posledního kousku vysypaly na podlahu. Snad jen kdyby bylo nějaký zemětřesení, uvažoval. Jinak to přece není možný.

„Sakra, Dušane, co tady děláš,“ probral ho z úvah ostrý hlas mistra výroby. „Vždyť tam pouštíš skla s vadou... to nevidíš ty škráby?“

Zmateně se ohlédl a pak přepnul dopravní pás tak, aby skla putovala do bočního zásobníku.

„Nějak jsem se nevšimnul. Sorry.“

„Nevšimnul... jseš asi zamilovanej, co?“ zmírnil mistr hlas. „Tak si na to dej pozor, já jdu zjistit co se to vepředu zase děje,“ ukončil rozhovor.

Trhni si haksnou, pomyslel si Dušan.

A najednou by s tím vším nejraději praštil a šel někam na pivo.

Do konce směny zbývalo ještě šest hodin.

Po návratu domů ho znovu čekal šok.

Ten pohled ho tentokrát vyděsil mnohem víc než předtím.

Skříň byla znovu otevřená a starožitnosti rozházené po podlaze. Ale ne v blízkosti skříně jako poprvé – tentokrát byly poházené po celém pokoji.

Zdobená dýka ležela dokonce až u dveří.

Svícen byl pohozený u zdi pod oknem, pozlacené misky se válely úplně všude a antická soška jakéhosi boha byla opřená o tlustou nohu křesla – jakoby ji tam někdo schválně naaranžoval.

Ted' už nebylo pochyb, že nejde o náhodu.

Pokud si předtím mohl myslet, že skříň se sama náhodou otevřela a krabice uvnitř se převrhla a předměty skočily na podlaze – ted' bylo nad slunce jasné, že mu sem někdo leze. Někdo, kdo o těch starožitnostech ví. Někdo, kdo má od bytu klíče, nebo si umí otevřít zámek tak, aby jej nepoškodil a nezanechal stopu.

Dušana ochromila hrůza.

Cítil se naprosto bezmocný.

Musí zjistit, co se to tady vlastně děje. Chce ho někdo nejprve vystrašit a později začít vydírat? Ale proč by v tom případě raději všechny ty cennosti rovnou nedonesl, uvažoval zmateně. Proč by si to takhle komplikoval a hrál si se mnou?

Je to někdo, koho dobře znám? S kým sedávám na pivu a on si může snadno zjistit, kdy jsem a kdy nejsem doma? Mohl mi třeba v nestřežené chvíli vzít z kapsy klíče od bytu, udělat si otisk, a podle něj nechat vyrobit duplikát.

Ať však přemýšlel, jak chtěl, nenapadal ho nikdo, koho by mohl vážněji podezírat. Věděl však, že situace je příliš vážná, než aby si lup i nadále nechával doma. Musí toho neznámého provokatéra předběhnout. Musí se těch věcí zbavit, protože pokud existuje kdokoli, kdo o nich už ví, je to strašlivé riziko. Je to jen krůček k tomu, aby se to dozvěděla policie. A on by pak šel sedět na dlouhá léta za vraždu a za loupež.

Vlnu děsu a zmatenosti ted' vystřídal nával vzteku.

„Kdo jsi! Co chceš,“ rozkřikl se a divoce se rozhlédl, jakoby neznámého vetřelce mohl spatřit někde poblíž.

Nikdo mu neodpovídal.

„Hajzle! Kreténe,“ vybuchl ještě a tím se trochu uklidnil.

Ted' musí jednat.

Rychle a razantně.

Posbíral věci ze země a naskládal je zpátky do krabice.

Však já si zjistím, co jsi zač, pomyslel si.

Zavolal do práce a nahlásil si na druhý den volno.

Že musí někam nutně odjet.

Ráno pak opustil byt jako kdykoli předtím. Aby neznámého provokatéra zmátl.

Rychle obešel blok domů a pak se přes dvorky vrátil k protějšímu domu, ovšem zadní stranou. Tam vlezl do sklepa a zaujal místo u obdélníkového okénka, které končilo těsně nad chodníkem.

Měl odtud dobrý výhled na vchod do jeho domu.

Tady si počká na toho, kdo ho v jeho nepřítomnosti navštívuje a rozhazuje věci po bytě.

Všechny obyvatele domu znal, takže si byl jist, že pokud do domu vejde někdo cizí, bude to nejspíš on. Ten grázl, který ho začal děsit.

V tašce měl termosku s kafem a housky se salámem.

Musí tu vydržet osm hodin.

Jako kdyby byl opravdu v práci.

Čekání bylo únavné. Nemohl si vlastně dovolit ani na okamžik polevit v pozornosti. Stačilo, kdyby na minutu odvrátil zrak a neznámý vetřelec mohl proklouznout do domu.

Tak sledoval vycházející a vcházející lidi, ale nikoho neznámého a podezřelého nespatriil.

Po druhé hodině odpolední se celý rozlámaný rozhodl sledování vzdát.

Zklamaně se vrátil domů.

Přišel o den dovolené a stejně nic nezjistil.

Když odemkl byt, zůstal stát, jako opařený.

Všechny starožitnosti byly znovu rozházené po bytě.

Připadalo mu, že snad dočista zešílel.

Jak je to možný, opakoval si v duchu pořád dokola. Proč mne ten někdo takhle vytáčí. Kudy se sem dostává? Co mi chce tímhle věčným

vyhazováním starožitností ze skříně naznačit? Že o mně ví? O tom, co jsem udělal? Tak proč už se konečně neozve a neřekne, co vlastně chce? Abych mu zaplatil, protože jen výnos z těch starožitností mu připadá málo?

Nemůže to nakonec bejt někdo přímo tady z domu, pomyslel si nakonec. Pak si dalo vysvětlit, že jsem nikoho neviděl do budovy vejít.

Tu možnost však nakonec vyloučil.

Žily tu tři spořádané rodiny s dětmi. Celkem dobře situované. Nikdo z nich nebyl typ vyděrače a nikdo z nich nejspíš nedokázal odemknout cizí byt bez poškození zámku.

Unaveně se rozhlížel.

Věci byly tentokrát rozházené opravdu důkladně.

Dýku našel dokonce až ve vedlejší místnosti a svícen na prahu koupelny. Když si ho prohlížel, zdálo se mu, že tam pořád vidí stopy po zaschlé krvi. Jakoby se to nedalo nijak odstranit.

Už neměl sílu tohle dál snášet.

Rozhodl vyřešit věc rázně a okamžitě.

Jednou pro vždy.

Posbíral všechny věci, naházal je do tašky a pak opustil byt.

Venku se obezřetně rozhlédl, jestli ho někdo nesleduje a pak odhodlaně vykročil.

V zátočině u řeky se chvíli rozhlížel.

Nebylo sem odnikud vidět, leda z protějšího břehu. Ale ani tam nikdo nebyl. Žádný rybář, žádný pejskař venčící tam svého mazlíčka.

Tohle bylo to pravé místo.

Řeka tu byla hluboká. Tady už nikdo nikdy nic nenajde, utěšoval se. Silný proud u dna odtáhne všechny ty ukradené předměty daleko odtud. Nezůstane nic, co by ho mohlo usvědčit.

Když je postupně házel do vody, nebylo mu to ani nijak zvlášť líto. Teď už ne. Byl tím, co se v posledních dnech stalo natolik vystrašený a zmatený, že netoužil po ničem jiném, než se těch zpropadených krámů zbavit.

Naposledy hodil do vody svícen.

Tiše to šplouchlo a pak se nad celým pokladem navždy zavřela voda.

Ještě chvíli tam jenom tak stál a rozhlížel se.

Nikde v okolí ani živáčka. Jen odkudsi z dálky sem doléhal zvuk jedoucího vlaku. Ve stromoví podél břehu zpívali ptáci.

Konečně se na chvíli cítil zase klidný.

Zavřel oči a poslouchal ty zvuky kolem.

Teď už to bude dobrý, pomyslel si. Teď už budu mít klid.

Pak zamířil zpátky k městu.

Ale ne domů. Potřeboval dát si pivo na kuráž a pobavit se s kamarády.

Seděl u stolu s Karlem, Samem a dalšími známými, kteří sem chodili.

Štamgast Rony, který minule tak zaníceně vyprávěl o prokletí ukradených starožitností, tu dnes našťěstí nebyl.

„Dušane, ty vole... ty už si konečně najdi ženskou,“ poulel na něho alkoholem omámené oči Karel. „Na košili máš díru jako prase.“

Mávl rukou.

Co mu bylo po nějaké děravé košili.

V duchu se pořád vracel k řece. K té chvíli, kdy házel do vody všechny ty vzácné kousky.

Opravdu ho tam nikdo nemohl vidět? Třeba nějaký milenecký pár, který se muchloval někde ve křoví, lemujícího části břehu.

Pak se rozhodl na to už nemyslet.

Nesmí se nechat znovu rozhodit. V noci by neusnul a ráno pak s nevolností v žaludku spěchat do práce... to ne. To by se z toho brzy zbláznil.

„Tak co jsem nedávno říkal,“ zahlaholil Sam. „Sparta ty tvoje amatéry převálcovala jako prvnáčky.“

„Protože jim sudí pořád připískával,“ bránil se Karel.

Dušan jen poslouchal jejich hádku a po druhém pivu se konečně začal cítit dobře. Uvolněně.

Nikdo nikdy nepřijde na to, že jsem zabil jednoho starýho dědka. A že jsem pak naházel do řeky ty uloupený věci.

Ne. Nikdy se na to nepřijde.

A já už nic takovýho podruhy znovu neudělám. Můžu bejt rád, že to takhle prošlo.

Ať se však uklidňoval jak chtěl, pořád ho sžírala ta neodbytná myšlenka: kdo mi tam rozhazoval po bytě ty věci? Kdo se mi tam promenádoval?

Vždyť může přijít znovu. Kdykoli.

Pak ho napadlo, že si pořídí nějaký bezpečnostní zámek, který jen tak někdo otevřít nedokáže.

Jasně. Vyměním zámek, ulevilo se mu.

Ten parchant se už ke mně nedostane... ať je to kdo chce.

Sotva odemkl byt, zahlédl třpytivé předměty rozházené po podlaze.

Okamžitě je poznal. Byly to všechny starožitnosti, které dnes naházel do řeky.

Nejprve se mu podlomily nohy a tak se rychle zachytil okraje nedalekého stolu.

Křečovitě zavřel oči a znovu je otevřel.

Ty věci tu byly pořád. Nezmizely. Nebyla to halucinace.

Některé kousky byly dokonce rozestavěné na skříních a na stole.

Tohle už zcela přesáhlo hranici jeho chápání.

Nebylo přece v lidských silách to všechno tak rychle vylovit z bahnitého dna řeky a znovu to donést do jeho bytu. Přes uzamčené dveře.

Kolem jednotlivých předmětů se navíc tvořily malé loužičky. Starožitnosti byly dosud mokré, jakoby byly vytažené z vody teprve před chvílí.

Nevěděl co dělat.

Byl v pokušení zavolat policii. Udat sám sebe. Požádat o pomoc, zbavit se toho strachu z nevysvětlitelných úkazů, které se kolem něho v posledních dnech děly.

Už už sahal po mobilu – ale pak si to rozmyslel.

Co jim řekne?

Že zabil starého muže, ukradl mu starožitnosti a teď se jich nedokáže zbavit? Že nějaká neznámá síla mu je vrací do bytu? Rozhazuje je po podlaze? Pořád a pořád...

Budou ho považovat za blázna. Skončí nejprve na psychiatrii a pak ve vězení.

Zároveň si vzpomněl na varovná slova, která pronesl Rony v hospodě: *ukradený věci toho chlapa jsou prokletý.*

Teď už tomu věřil i on sám.

Co mám dělat? Jak se jich zbavit?

Už vůbec nešlo o nějaký zisk. Bylo mu jedno, že ty kousky mohou mít hodnotu třeba u statisíců korun.

Měl strach. Hrůzu z toho, co se v jeho bytě dělo.

Pak dostal další šílený nápad.

Možná je ten mrtvej chlap chce zpátky, blesklo mu hlavou. Ty svoje starožitnosti.

To on jimi pohybuje. Vytahuje je ze skříně. Ze dna řeky. Chce je zpátky.

Tak mu je dám, pomyslel si zoufale.

Dám mu je. Pak už mi dá konečně pokoj.

Představa, že by zavražděný muž mohl mít takovou moc a mohl se vracet do jeho bytu, byla děsivá.

Přesto jí teď zcela podlehl.

Znovu všechny předměty třesoucí se rukou posbíral a naskládal do tašky.

Když se pohyboval v blízkosti šatní skříně, cosi se stalo. Zaslechl krátký podivný zvuk – jako kdyby se nějaký kovový předmět posunul po dřevěném povrchu - a vzápětí ho cosi udeřilo do hlavy.

Byl to svícen, který stál na okraji vršku skříně a teď spadl dolů, jakoby se skříní někdo pohnul.

David vykřikl leknutím.

Sáhl si na bolestivé místo na hlavě. Cítil na prstech teplou lepkavou tekutinu. Hrana svícnu mu způsobila menší tržnou ránu, z níž se teď řinula krev.

Jde po mně, pomyslel si s hrůzou. Ten mrtvej dědej jde po mně. To on se sem pořád vrací. To on tady hejbá s všemi těmi předměty.

Tahle ošklivá příhoda se svícnem, tím vražedným nástrojem, vystupňovala jeho hrůzu do nesnesitelné podoby. Nikdy by na nějaké duchařiny a nevysvětlitelné úkazy nevěřil, ale teď to zažíval na vlastní kůži.

Nakonec budu muset jít na policii, pomyslel si znovu.

Sám se z toho možná nedostanu. Ty předměty se mi sem budou vracet pořád a pořád, až do zešílení... a nakonec... nakonec se mi ten dědek může pomstít tím nejstrašnějším způsobem. Může mne zabít.

Opláchl si krvácející ránu vodou a pak s taškou plnou kradených předmětů znovu vyšel ven.

Možná bych je měl odnést na hřbitov, napadlo ho. Jestli toho chlapa už pohřbili... snad by ho uklidnilo, kdybych mu je tam vrátil. Kdybych je nechal ležet u jeho hrobu. Kdybych poprosil o odpuštění.

V příští chvíli zase zaváhal: ne, to není možný. Aby mrtví lidi oživali a chodili si vyřizovat účty s živějma... ne, to přece není možný.

Ale jak si tedy vysvětlit, že se ty předměty dostaly ze dna řeky během jediného dne zpátky k němu do bytu.

Jak si vysvětlit tu ošklivou příhodu se svícnem, který ho poranil na hlavě.

Došel až ke hřbitovu, ale tam ztratil odvahu.

Jak má mezi těmi tisíci hroby hledat ten správný? A je už vůbec ten chlap pohřbenej? Možná ještě leží vnějakým mrazáku na policejní pitevně.

Tak se znovu vydal do ulic.

Bezcílně bloumal sem a tam a přemýšlel, jak se těch předmětů konečně navždy zbavit. Jak sdělit tomu chlapovi do záhrobí, že už je opravdu nechce. Že opravdu lituje toho, co provedl. Že ho to mrzí a že by to chtěl všechno smazat a napravit.

Možná bych ty věci měl někomu darovat, pomyslel si náhle.

Ne házet je do řeky. Ani nechávat je na hřbitově u hrobu jeho oběti. Nebo zakopávat je pod zem. Ne, nic takovýho. Musím to udělat jinak. Musím to dát někomu, kdo je potřebuje. Udělat dobrej skutek. Odčinit ten

zločin. A navíc... ten chlap by se pak nevracel ke mně, ale k tomu, kdo ty starožitnosti nově vlastní.

Tenhle nápad mu dodal naději.

V parku u nádraží si vyhlédl bezdomovce, který tam na lavičce popíjel krabicové víno.

„Poslyš...něco tu pro tebe mám,“ řekl a položil před něho na zem tašku.

„Co... pro mě?“ nechápal bezdomovec.

„Pár věcí, který nepotřebuju. Dělej si s tím co chceš,“ dodal Dušan.

Dlouho se tu ale zdržovat nechtěl.

Aby si ho ten otrapa příliš nezapamatoval.

Odvrátil tvář a rozloučil se. Pak rychlým krokem zamířil z parku.

Bezdomovec se za ním užasle zadíval.

„Haló... ale pane...“

Už se neotočil. Jen přidal víc do kroku.

A bezdomovec se mezitím podíval do obsahu tašky.

Cestou se stavil v jednom bistru na kafe.

Pivo si nedal. Chtěl mít čistou hlavu.

Bál se návratu domů. Bál se toho, co uvidí, až odemkne dveře.

Budou všechny věci zase zpátky?

Pak už by tuhle situaci dále nezvládl. Přihlásil by se na policii. Dobrovolně. Všechno by řekl a poprosil o pomoc. Už by nevydržel snášet dál to psychické vypětí. Žít v představě, že se mu po bytě potuluje duch zavražděného muže.

Když dopíjel kávu, všiml si dvojice, sedící u vedlejšího stolku. Vypadalo to na mladé manžele. Bavili se tiše, drželi se přitom za ruce a každou chvíli se nad něčím zasmáli.

Záviděl jim.

Tu pohodu. Ten klid. A že si tak rozumějí.

On byl sám. Měl mizernou práci a kamarády, kteří byli dobří leda tak na posezení u piva. Teď měl na krku vraždu a k tomu všemu ho pronásledovaly ty podivné úkazy.

Jeho život se bortil. Neviděl před sebou žádnou budoucnost.

Potřeboval bych taky nějakou hodnou a skromnou ženskou, politoval sám sebe.

Abych se měl ke komu vracet. S kým si povídat.

Možná není pozdě začít znovu. Hodit všechno za hlavu a zkusit někoho najít. Třeba na inzerát. I kdyby to měla být ženská s odrostlými dětmi, to je fuk.

Jen nezůstat pořád sám.

Když se pak vydal ulicemi domů, cítil zvláštní tíseň. Pomalu přecházela až v nevolnost.

Co budu dělat, přemítal.

Co teď budu dělat.

Odmykal opatrně, jakoby se bál, že ho ten, který je uvnitř, může slyšet.

Stejně opatrně pak otevřel dveře a se zatajeným dechem vešel do bytu.

Tentokrát tu žádné předměty neviděl.

Oddychl si.

Možná to tímhle opravdu skončilo, utěšoval se. Teď se kletba přenesla na toho otrapu z parku.

Vytáhl z lednice láhev s pivem, otevřel ji a vychutnával si ten šumivý zvuk, když její obsah přeléval do sklenice.

Už nikdy nic takového neudělám, dušoval se. Už nikdy víc žádný starožitnosti.

Pustil si televizi a naladil hudební kanál,

Po těch dlouhých dnech plných strachu se konečně trochu uvolnil.

Ale pak si všiml toho svícnu.

Ležel na podlaze, zapadlý ve škvíře mezi stolkem s televizí a skříňkou na časopisy.

Dušan zůstal chvíli sedět jako opařený.

Srdce se mu rozbušilo strachem a přitom měl pocit, že se nemůže nadechnout. Že se v příštích chvílích zadusí.

Opatrně si klekl na podlahu a začal si prohlížet prostor kolem sebe. Jiné předměty tu však už nebyly. Jenom ten svícen.

Nejspíš jsem ho zapomněl dát do tašky, snažil se najít vysvětlení.

Když mi ten svícen spadl ze skříně na hlavu a způsobil mi to zranění... šel jsem přece do koupelny... a pak jsem všechny ty starožitnosti naházet do tašky a odnesl je. Na ten svícen jsem prostě zapomněl.

Ale proč je tedy v té škvíře... musel by přece ležet někde blízko skříně, ze který spadl a ne tady, uvažoval zmateně.

Už zase byl s nervy na dně.

Nikdy se toho nezbavím. Nikdy. Ty prokletý věci se mi budou pořád vracet, až z toho dočista zešílím.

Nakonec se rozhodl, že si svícnu nebude všímat.

Nevytáhne ho z té mezery, nebude ho odnášet. Bude dělat, jakoby tu prostě nic nebylo.

Už na tu hru s přemísťováním předmětů prostě nepřistoupí.

Znovu si sedl do křesla a dolil si do sklenice pivo.

V televizi právě spoře oděné tanečnice doprovázely zpěv obtloustlého zpěváka. Kroutily se kolem něho tak vyzývavě, že se v jejich kreacích smysl písně dočista ztratil.

A Dušan jen seděl, popíjel a snažil se nevnímat ten svícen.

Jenže to nešlo. Nevidět ho.

Zrak mu pořád sklouzával tím směrem.

Nebudu svícen uklízet, zatvrdil se. Nebudu už na něj znovu sahat. Jen musím udělat něco, abych ho pořád neviděl.

Tak nakonec do mezery nacpal deku.

Dlouho do noci pak nemohl usnout. Nepomohlo ani několik velkých panáků becherovky, kterými se snažil otupit smysly.

Každý podivný šramot, každý zvuk nočního města ho dokázal k smrti vyděsit.

Ta představa, že se mrtvý stařec vrací do jeho bytu, byla k nesnesení.

Nejspíš je tu se mnou pořád, pomyslel si. I teď. Ukrytej v temnejch stínech prostoru. A jen čeká... až bude moci naplnit svoji pomstu. Až mne dožene k šílenství.

S dekou, přitaženou až na bradu, zíral ke stropu.

Občas se na něm mihly zbytky světel z reflektorů aut, která projížděla noční ulicí.

Pak zaslechl ten zvuk.

Jako když se něco kovového sune po podlaze.

Nadzdvihl se na loktech a zatajil dech.

Zvuk přicházel z míst, kde byl pohožený svícen. Taková tma v místnosti nebyla, aby neviděl, že deka, kterou nacpal do mezery, aby zakryl svícen, je pryč. Někdo ji vytáhl a odhodil o kus dál na zem.

Taky spatřil ten svícen.

Stál na podlaze, jen pár kroků od jeho postele.

Dušan podlehl nezvladatelnému děsu.

Vyskočil z postele a zamotal se přitom do deky tak, že upadl na podlahu. Okamžitě se zvedl, vrhl se ke dveřím a začal lomcovat klikou. Dveře však byly zamčené a klíč zmizel.

Vykřikoval cosi do tmy. Volal o pomoc. Pak přeběhl místnost až k oknu. Podařilo se mu jej otevřít až po několika pokusech.

Musím ven... ven... pryč odtud.

Jak se soukal přes parapet, jakoby náhle ztratil hlas.

Nedokázal už volat o pomoc.

V šeru za ním se cosi zatřpytilo.

Jak pootočil hlavu, s nepopsatelnou hrůzou spatřil svícen, který se vznášel ve vzduchu a pomalu se přibližoval.

Tak zvláštěně plul vzduchem a lehce se přitom pohupoval.

Jakoby ho v ruce nesl někdo neviditelný.

O pár minut později našel náhodný chodec to bezvládné tělo dole na chodníku.

Mladý muž spadl z výšky několika pater tak nešťastně, že byl na místě mrtvý. Velká otevřená rána na temeni hlavy byla zřejmě způsobena nárazem o obrubník chodníku.

Když přijeli policisté, museli se do bytu, z něhož mladík vypadl, dostat násilím.

Byt byl zamčený a prázdný. Nic nenasvědčovalo tomu, že by tam s mladíkem předtím někdo byl.

Otevřené bylo pouze okno, z něhož mladík vypadl.

Zdalo se, že jde o nějakou nešťastnou náhodu. Nebylo nalezeno nic, co by naznačovalo, že by v té tragédii měl prsty někdo druhý.

Když později pitva ukázala, že mladík měl v krvi velké množství alkoholu, zdálo se to být jasné.

Toho bezdomovce, který se snažil prodat za pár piv a krabicových vín vzácné starožitnosti, objevili poměrně brzy. Když procházeli parkem a všimli si, jak vytahuje z tašky třpytivé předměty a užasle si je prohlíží, rovnou ho sbalili.

Stejně tak brzy zjistili, že všechny ty předměty patří jednomu nedávno zavražděnému sběrateli.

Bezdomovec se jim snažil vysvětlit, že ty věci mu dal v parku nějaký neznámý mladík. Prostě jenom tak.

Popsat ho však nedokázal.

Tak si podezřelého chlapíka zatím nechali u sebe. Jeho vysvětlení příliš věrohodné nebylo.

Netušili, že mezi starožitnostmi jeden kousek chybí.

Starožitný svícen.